

Årsberetning
for
advokat*nævnet*

2009

Forord

Ifølge retsplejelovens § 145 a afgiver Advokatnævnet en årlig beretning om sin virksomhed. Beretningen for 2009 indeholder indledende bemærkninger om Advokatnævnet, oversigt over nævnets og nævnssekretariatets medlemmer, oversigter over sager, herunder retssager mod nævnet, og en gennemgang af udvalgte afgørelser.

Indholdsfortegnelse:

1. Indledning	side 3
2. Advokatnævnets sammensætning og sekretariat	side 4
3. Nævnets virksomhed	side 6
4. Udvalgte sager	side 10
5. Bilag: uddrag af retsplejelov, bekendtgørelse og nævnets forretningsorden.....	side 22

Advokatnævnet
Kronprinsessegade 28
1306 København K

Telefon: 33 96 97 98 mandag til fredag ml. kl. 9:30 og 12:30, torsdag dog 10:00 til 12:30
Mail: klagesagsafdelingen@advokatsamfundet.dk
Telefax: 33 36 97 60
Hjemmeside: www.advokatnævnet.dk

1. Indledning

Denne beretning vedrører perioden 1. januar til 31. december 2009.

Som bestemt i retsplejelovens § 144, stk 1, er Advokatnævnet oprettet af Advokatsamfundet.

Nævnet behandler klager over advokaters salærer og adfærd.

Reglerne for nævnets virke findes i retsplejelovens § 143 til § 147 h. Retsplejelovens regler suppleres af Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnets og kredsbestyrelsernes virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v. Endelig indeholder nævnets forretningsorden bestemmelser om nævnets behandling af klager.

Nævnet er et uafhængigt klagenævn, der er omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven. Advokatnævnets virksomhed er ikke omfattet af ombudsmandens kompetence.

Det er gratis at klage til Advokatnævnet.

På Advokatnævnets hjemmeside www.advokatnævnet.dk er oplysninger om nævnets behandling af klager, regler for nævnets virke og afgørelser fra nævnet, herunder omtale af afgørelser mod navngivne advokater. På hjemmesiden findes endvidere klageskemaer og mulighed for at indsende klage on-line.

2. Advokatnævnets sammensætning

Efter retsplejelovens § 144 består Advokatnævnet af 21 medlemmer. Nævnet har en formand og 2 næstformænd. Formanden og næstformændene er dommere og udpeges af Højesterets præsident. 9 medlemmer er udpeget af Justitsministeren og repræsenterer brugerne af advokatydelse. Disse medlemmer er ikke advokater. Endelig er 9 medlemmer advokater. Advokaterne er valgt af Advokatsamfundets medlemmer.

Nævnets medlemmer i 2009:

Formandskab

Højesteretsdommer Marianne Højgaard Pedersen (formand)
Landsdommer A. F. Wehner (næstformand)
Retspræsident Henrik Linde (næstformand)

Medlemmer, udpeget af justitsministeren

Camilla Hersom, Forbrugerrådet
Benedicte Federspiel, Forbrugerrådet
Agnete Sigurd, Forbrugerrådet (til 22. april 2009)
Anette Høyrup, Forbrugerrådet (fra 22. april 2009)
Gitte Forsberg, tidl. TDC
Finn L. Meyer, Statsautoriseret revisionspartnerselskab KPMG
Carl Erik Johansen, Finansministeriets personalestyrelse
Jens Stenbæk, tidl. 1. viceborgmester i Holbæk
Britta Due Andersen, Region Hovedstaden
Peter Andersen, Håndværksrådet

Endvidere har Mads Braüner Mølgaard og Vagn Jelsøe deltaget i deres egenskab af suppleanter for Forbrugerrådets repræsentanter.

Advokatmedlemmer

Søren Bagger, København
Jørgen Boe, København (til 13. juni 2009)
Flemming Boye, Maribo
Peder Fihl, Aalborg (til 13. juni 2009)
Thomas Hess-Petersen, Svendborg
Birgitte Horn, København (til 13. juni 2009)
Peter Fogh, København
Johnny Mæhlisen, Hørning (til 13. juni 2009)
Palle Niss, Sønderborg (til 13. juni 2009)
Anders Lavesen (fra 13. juni 2009)
Peter Breum (fra 13. juni 2009)
Carsten Holmgaard (fra 13. juni 2009)
Henrik Thorstholm (fra 13. juni 2009)
Peter Rønnow (fra 13. juni 2009)

3. Advokatnævnets sekretariat

Advokatsamfundet finansierer et sekretariat, der bistår nævnet ved forberedelse og behandling af klagerne. Sekretariatet indhenter parternes bemærkninger og de oplysninger og bilag, der er nødvendige ved sagernes afgørelse. Endvidere udarbejder sekretariatet udkast til kendelser. Endelig varetager sekretariatet den praktiske planlægning og gennemførelse af nævnets møder, udarbejder referat af møderne og fremsender afgørelserne til parterne.

Sekretariatet besvarer et stort antal telefoniske henvendelser fra borgere, advokater og offentlige myndigheder. Henvendelserne er af meget forskellig karakter og vedrører vejledning om indgivelse af klager, orientering om principperne for fastsættelse af rimelige salærer og orientering om Advokatnævnets praksis. Sekretariatet yder derimod ikke juridisk rådgivning. Endelig besvarer sekretariatet henvendelser fra parter i klagesagerne. Sekretariatet har telefontid hverdage kl. 9.30-12.30, torsdag dog 10.00-12.30.

Sekretariatets medarbejdere:

Jurister

Pia Birkegård, sekretariatschef
Birgitte Gram Blenstrup
Lise Nerhus Jacobsen
Mette Rygaard
Vibeke Pedersen (orlov fra juli 2009)
Gyda Sørensen (fra 1. februar 2009)
Peter Krarup Nielsen (fra 1. august til 1. september 2009)
Lis Nordlund Terp (fra 9. november 2009)

Sekretærer

Jytte Møllergård
Lone Gyldendahl
Jane Hjort
Tina Andersen (fra 1. januar til 31. juli 2009)
Lotte Overgaard

Student

Lis Nordlund Terp (til 9. november 2009)

4. Advokatnævnets virksomhed

1. Indkomne sager i 2009

I 2009 blev der indgivet 1331 nye klager. Af disse sager var 309 klager over advokatsalær, 771 var klager over advokaters adfærd og 251 indeholdt både en salær- og en adfærdsklage.

Her ses oversigt over indkomne klager de seneste 5 år:

År	Adfærd	Salær	Både salær og adfærd	I alt
2005	842	*504		1346
2006	804	*463		1267
2007	762	*492		1254
2008	742	331	189	1263
2009	771	309	251	1331

*sum af rene salærsager og sager med både salær- og adfærdsklage

Oversigten viser en lille stigning i antallet af indkomne klager til Advokatnævnet i 2009 i forhold til de 3 foregående år.

2. Sager behandlet i 2009

Rest ved udgangen af 2008			442	
Indkomne sager i 2009			1331	
Afgjort ved kendelse i 2009	415			
Afvist ved nævnsbeslutning i 2009	649			
Afvist af sekretariatet i 2009	121			
Klage kaldt tilbage i 2009	86			
Henlagt i øvrigt i 2009	40			
Afsluttet i alt i 2009			1311	
Rest under ekspedition i sekretariatet ved udgangen af 2009				478

Der er således i 2009 afsluttet i alt 1311 sager. Hertil kommer sager, som nævnet har genoptaget. Da der er blevet afsluttet lidt færre sager end indkomne, er antallet af verserende sager vokset fra 442 til 478 sager.

3. Sagsbehandlingstid

Nævnets målsætning er, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ikke overstiger 6 måneder fra nævnets modtagelse af klagen, til nævnets afgørelse foreligger.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle afgjorte sager har i 2009 været 4,4 måneder. Sagsbehandlingstiden for de sager, der blev forhåndsafvist, var 3,4 måneder. De sager, der blev afgjort ved kendelse, blev afgjort på 6,1 måned i gennemsnit.

Til sammenligning var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2008 for de sager, der var kommet ind efter 1. januar 2008, og som blev afgjort i 2008, ca. 3 måneder. De sager, der blev forhåndsafvist, blev afgjort på gennemsnitligt 2 ½ måned, og de sager, der blev afgjort ved kendelse, blev afgjort på gennemsnitligt 5 måneder.

Stigningen i sagsbehandlingstiden for de sager, der afgøres ved kendelse, skyldes, at der i beregningen af sagsbehandlingstiden i 2008 alene indgik sager, der var indkommet i 2008 – og dermed ikke de mere komplicerede sager, der - til trods for at de var indkommet i 2007 – endnu ikke var blevet afgjort i 2008. For afvisningssagernes vedkommende er de fra 2009 blevet behandlet efter en fremgangsmåde, der sikrer en højere kvalitet i beslutningsprocessen, men som – desværre - har forlænget gennemløbstiden for disse sager.

4. Resultatet af de kendelser, som nævnet afsagde i 2009

Bøde	145
Frifindelse	110
Irettesættelse	17
Overtrædelse uden sanktion*	13
Salær nedsat/bortfald	73
Salær godkendt	57
Frakendelse	3
I alt	418

*Nævnet kan undlade at give en advokat en sanktion, selvom advokaten har tilsidesat god advokatskik, hvis advokaten tidligere har fået en sanktion, og hvis nævnet vurderer, at der ikke skal gives en tillægssanktion, fordi forholdet i sagen er begået forud for den tidligere afgørelse, og fordi forholdet efter samlet vurdering er tilstrækkeligt sanktioneret ved den tidligere sanktion. Dette svarer til principperne for tillægsstraf i straffelovens § 89.

5. Begrundelser i sager, der blev afvist i 2009

Afvisninger	
Afvist, da nævnet fandt klagen åbenbar grundløs	466
Afvist, da klagen ikke henhørte under nævnets kompetence	175
Afvist, da klagen ikke blev indgivet rettidigt	121
Afvist, da klageren manglede retlig interesse i klagen	8

I forhold til 2008 er der tale om en stigning i antallet af sager, der er afvist, fordi de efter deres beskaffenhed ikke henhører under Advokatnævnets kompetence. Typeeksempler herpå er klager over kuratorer eller bobestyreres virksomhed. Der er tale om et mindre fald i antallet af sager, der afvises som grundløse.

6. Hvem har i 2009 indgivet klager?

Privat person	889
Advokat på vegne klient	150
Virksomhed	98
Selskab	66
Advokat på egne vegne	53
Ikke oplyst	21
Advokatrådet	18
Offentlig myndighed	17
Forening	13
Domstol	3
Forsikringselskab	3
I alt	1331

I forhold til tallene for 2008 er der ikke store afvigelser i hvem, der klager. Det er fortsat private personer, der indgiver langt den største del af klagerne.

7. Hvilke retsområder vedrører klagerne i 2009?

Fast ejendom	199
Retssager	193
Familieret	154
Inkasso	119
Arveret	98
Øvrig henvendelse	97
Erstatningsret (privat)	81
Selskabsret	76
Insolvensret	57
Strafferet	33
Lejeret (privat)	31
Ansættelsesret	26
Ikke oplyst	24
Andelsbolig	20
Fogedret	18
Lejeret (erhverv)	17
Klientkontoforhold	15
Skatteret (erhverv)	14
Erstatningsret (erhverv)	14
Udlænderret	13
Naboret	9
Immaterieret	9
Socialret	8
Skatteret (privat)	6
I alt	1331

Opgørelsen viser, at de retsområder, der vedrører private borgere, udgør ca. 3/4 af sagerne.

8. Nævnsafgørelser, der er indbragt for domstolene

Advokater, der har fået en sanktion af nævnet, kan indbringe nævnets afgørelse for domstolene. I 2009 blev der indbragt 60 nævnsafgørelser for domstolene. Det er en betydelig stigning i forhold til både 2008 og tidligere år. Det er nævnets opfattelse, at stigningen fortsat skyldes, at nævnet offentliggør flere kendelser.

I 2009 blev der afsluttet 43 sager ved domstolene. Sagerne blev afsluttet med følgende resultat:

I 22 sager blev nævnets kendelse stadfæstet

7 sager blev hævet af advokaten inden dom

1 sag blev afvist, fordi advokaten havde anlagt sagen for sent

2 sager blev afvist på grund af manglende anketilladelse fra Procesbevillingsnævnet (se nedenfor)

I 7 sager tiltrådte retten, at advokaten havde tilsidesat god advokatskik, men nedsatte sanktionen

I 4 sager blev nævnets kendelse ophævet

I beretningsåret fastslog Højesteret ved dom af 13. november 2009, at sager om prøvelse af bøder, der er pålagt af Advokatnævnet efter retsplejelovens § 147 c, behandles efter reglerne om civile sager, hvorfor sagerne er omfattet af reglerne for anke af civile sager. Højesteret udtalte, at den økonomiske værdi af bøder pålagt af Advokatnævnet svarer til bødens størrelse. Højesteret bestemte således, at sager om bøder på 10.000 kr. kun kan ankes med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Højesteret bemærkede, at en konsekvens heraf er, at også sager om irrettesættelse, der er en mildere disciplinær sanktion end en bøde, skal anses for omfattet af ankebegrænsningen.

4. Udvalgte sager

Sager om frakendelse

Advokatnævnet kan frakende en advokat retten til at udøve advokatvirksomhed, hvis advokaten har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og hvis de udviste forhold giver nævnet grund til at tro, at advokaten ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Nævnet kan frakende advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.

Ved kendelse af **17. marts 2009** traf nævnet afgørelse i en sag om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed. Frakendelsessagen blev rejst ved, at Advokatrådet indtrådte i en verserende klagesag med påstand om frakendelse. Under sagens forberedelse indtrådte rådet i endnu en verserende sag. Ud over de to nævnte sager behandlede nævnet samtidigt to andre sager med klager over, at advokaten tilsidesatte god advokatskik. I den ene sag blev advokaten frikendt. I de 3 øvrige sager fandt nævnet, at der forelå overtrædelser. **I den første sag** havde en mor klaget over advokatens adfærd i en forældremyndighedssag. Advokaten havde på vegne en 12-årig drengs far anlagt en sag om forældremyndighed mod drengens mor, der havde forældremyndigheden over drengen alene. Dommeren skulle i den anledning have en samtale med drengen uden parternes tilstedeværelse. Forud for denne samtale tog advokaten imidlertid en samtale med drengen og sendte referatet heraf til dommeren. I nævnets afgørelse af denne klage hedder det: *"Der er i lovgivningen fastsat regler om, hvordan et barns mening skal inddrages i en sag om forældremyndighed. I sådanne sager skal dommeren alt efter barnets modenhed have en samtale med barnet, uden at forældrene eller deres advokater er til stede. Vi finder på denne baggrund, at [advokaten] klart overskred grænserne for berettiget varetagelse af sin klients interesser ved at afholde samtale med den 12-årige dreng forud for dommerens samtale med denne og ved at sende referat af samtalen til dommeren. For moren har denne adfærd været egnet til at skabe en berettiget frygt for, at den samtale, drengen skulle have med dommeren, nu reelt blev foregrebet af og ført af farens advokat. Hvis drengen havde behov for bistand til at forberede sig på at gennemføre samtalen med dommeren, burde [advokaten] have henvist sin klient til at kontakte relevante neutrale instanser. [Advokaten] var endvidere uberettiget til at antage, at det under en tvist om forældremyndighed, hvor han repræsenterer den ene af forældrene, reelt var barnet, der var hans klient. Vi finder således, at [advokaten] herved har handlet groft i strid med god advokatskik. (dissens)"* **I den anden sag** havde en kommune klaget over [advokatens] adfærd i en sag, hvor han var advokat for en mor til en 14-årig pige, hvis forhold ifølge kommunens beslutning skulle tvangsundersøges som følge af, at der var mistanke om seksuelle overgreb eller risiko herfor fra morens kærestes side. [Advokaten] sendte en mail til den institution, som pigen havde ophold på, og hvor undersøgelsen skulle foretages, om, at han var beskikket advokat for pigen (og moren). Han beskrev tilbageholdelsen som frihedsberøvelse. Kommunen klagede over indholdet af denne mail og advokatens adfærd i øvrigt i forbindelse med sagen. Nævnet afgjorde klagen således: *" [Advokaten] var advokat for den 14-årige piges mor og ikke for pigen. Det var således i strid med sandheden, da han i sin mail af 6. marts 2008 til det opholdssted, hvor pigen skulle undersøges, anførte, at han var pigens beskikkede advokat, og det var uberettiget, at han anmodede om ucensureret adgang til hende. I nævnte mail bad han institutionens personale om, at pigen straks burde orienteres om, at hendes udtalelser ville blive indført i hendes journal og aldrig blive slettet, og at hun kun kunne sikre sig herimod ved ikke at udtale sig om andet end øjeblikkelige fornødheder. En efterkommelse heraf ville medføre, at den undersøgelse af pigens forhold, som kommunen efter lovgivningen havde pligt til at sørge for, ville blive betydeligt vanskeliggjort. Vi finder, at et sådant forsøg på modarbejdelse af en pligtmæssig undersøgelse indebærer en grov tilsidesættelse af god advokatskik. [Advokaten] har i sit brev af 12. marts 2008 til Ankestyrelsen anført, at det var efter råd fra ham som hendes advokat, at pigen den 7. marts forlod den institution, hvor hun havde tvangsmæssigt ophold, for at tage til en læge. Vi finder, at også dette forhold må anses for at udgøre en modarbejdelse af kommunens beslutning om, hvordan og af hvem pigen skulle undersøges. Ved vidneforklaringen fra en medarbejder ved den undersøgende institution under retssagen ved Retten i Holstebro finder vi det endvidere for godt gjort, at [advokaten] anmodede denne om at sørge for, at den 14-årige pige – uden forinden at have set hende - fik ordineret nervemedicin. Vi anser det endvidere for godt gjort, at [advokaten] den 7. marts 2008 indgav anmeldelse til Midt- og Vestjyllands Politi om, at den 14-årige pige*

ulovligt var blevet frihedsberøvet, og at politiet i den anledning samme aften kontaktede en medarbejder i kommunen. Henset til, at der dagen forinden var truffet en afgørelse af formanden for Børn og Unge-udvalget om tvangsundersøgelse af pigen, hvilket [advokaten] som advokat for pigens mor og gennem samtale med kommunens medarbejder må antages at have været fuldt bekendt med, finder vi, at politianmeldelsen var åbenbart grundløs. Vi finder, at også dette forhold indebærer en grov tilsidesættelse af god advokatskik, og at der er tale om en gentagen forseelse. Det bemærkes i denne forbindelse, at formanden for Børn og Ungeudvalgets beslutning efterfølgende blev godkendt af Børn og Unge-udvalget og stadfæstet af Ankestyrelsen. Retten i Holbæk tiltrådte i sin dom af 13. oktober 2008, at kommunen havde pligt til at foretage en undersøgelse af pigens forhold. Retten fandt imidlertid, at der ikke havde været grundlag for en formandsafgørelse og anvendelse af tvang i forhold til moren. [Advokaten] anlagde på vegne den 14-årige pige ved dennes mor en stævning mod en navngiven medarbejder ved kommunen og en leder af den selvejende institution. Sagsanlægget mod disse medarbejdere personligt må anses for åbenbart grundløst og indebærer en grov og gentagen overtrædelse af god advokatskik. Det er samlet set vores opfattelse, at [advokatens] adfærd som advokat for den 14-årige piges mor har været egnet til at skade kommunens mulighed for at opfylde pligten til at foretage en betryggende undersøgelse af pigens forhold, og at han med urette har ageret både som advokat for pigens mor og for den 14-årige pige og i den forbindelse at have antaget, at de nødvendigvis havde sammenfaldende interesser. Forholdet er samlet set af betydelig grovhed. " (dissens) I **den tredje sag** havde et ægtepar, som [advokaten] havde bistået i forbindelse med deres ansøgning om asyl og opholdstilladelse, klaget over, at de ikke havde fået nogen form for prisoplysning. De havde fået en regning på knap 60.000 kr. ved afslutningen af sagen. Nævnets afgørelse af denne klage lyder således: "Under hele forløbet havde [advokaten] pligt til at orientere sine klienter om den forventede størrelse af udgifterne til hans salær. Den salærafregning, som [advokaten] fremsendte i sit brev af 12. juni 2008 til klagerne, fremstår som uigennemskuelig i forhold til tidligere afregninger og indbetalinger og er uden nogen form for specifikation. Ingen af de tidligere afregninger er angivet som a conto afregninger, og klagerne har derfor kunnet få den opfattelse, at der ved afregningerne var gjort endeligt op med advokatens tilgodehavende. Da klagerne i sommeren 2007 skulle tage stilling til, om de ville indbringe landsrettens dom for Højesteret, var der indført pligt for advokater til skriftlig prisoplysning i forbrugerforhold. Vi finder, at [advokaten] til brug for klagerens overvejelser om appel skulle have givet klagerne som forbrugerne et skriftligt overslag over, hvad de forventede udgifter ved sagens behandling for Højesteret kunne beløbe sig til. Klagerne er siden 2003 blevet anmodet om at betale 500 kr. om måneden. De har gennem denne periode kun i 2005 skriftligt fået oplyst et beløb, som de skulle skyldte. Det må på denne baggrund have været uoverskueligt for dem, hvor meget de kunne komme til at skyldte. Under disse omstændigheder finder vi, at den manglende prisoplysning må betegnes som en grov overtrædelse af god advokatskik. " (dissens). Udover de nævnte aktuelle klager indgik bl.a. en bedømmelse af de sanktioner, som [advokaten] tidligere var meddelt. [Advokaten] havde indbragt alle de sanktioner, som han var meddelt fra sommeren 2006 for retten. Disse sager var ikke endeligt afgjort i retssystemet. Det var advokatens opfattelse, at disse afgørelser derfor ikke kunne indgå i sagen. Til dette spørgsmål udtalte nævnet følgende: "Efter retsplejelovens § 147 d, stk. 2, 2. pkt., har sagsanlæg opsættende virkning for så vidt angår Advokatnævnets afgørelser om bøder. Det betyder, at de bøder, som nævnet har pålagt [advokaten] ved de kendelser, som er indbragt for retten og fortsat verserer der, ikke kan fuldbyrdes. I det regelsæt, der regulerer Advokatnævnets virksomhed, herunder almindelige forvaltningsretlige principper, er der ikke noget, der støtter [advokatens] synspunkt om, at nævnet er forpligtet til at bortse fra nævnsafgørelser, der indbringes for retten. Det bemærkes i den forbindelse, at Advokatnævnet ikke er en domstol, og virkningen af, at nævnets afgørelser indbringes for domstolene, skal derfor ikke bedømmes ud fra synspunkter om dommes retskraft. Efter vores opfattelse indebærer sagsanlæg således ikke, at disse afgørelser bliver uden virkning og dermed ikke kan indgå i nævnets bedømmelse af, om en advokat har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af advokatpligterne. Det forhold, at Advokatnævnet tidligere i nogle tilfælde – typisk fordi de indbragte afgørelser var uden betydning for sanktionsfastsættelsen – har valgt ikke at tillægge kendelser, der var indbragt, gentagelsesvirkning, betyder ikke, at nævnet er forpligtet til at gøre det. Nævnet inddrager således nu sådanne indbragte kendelser i bedømmelsen og vurderer i den forbindelse betydningen af, at de er indbragt. [Advokatens] påstand om, at de indbragte kendelser skal udgå af sagen, tages derfor ikke til følge." Et flertal på 14 ud af nævnets 15 medlemmer fandt, at der var grundlag for at frakende [advokaten] adgangen til at udøve advokatvirksomhed. Flertallets afgørelse herom er

begrundet således: " [Advokaten] er de sidste 10 år meddelt talrige sanktioner for overtrædelse af god advokatskik. Overtrædelserne har været af mangeartet karakter, og der har været en tydelig tendens til, at overtrædelserne er blevet grovere. [Advokaten] har således gennem de seneste år gentagne gange foretaget eller truet med ubegrundede politianmeldelser som led i sin behandling af sagerne, ligesom han gentagne gange på klienters vegne har truet med personligt erstatningsansvar over sagsbehandlende medarbejdere og anlagt grundløse sager mod embedsmænd personligt. [Advokatens] adfærd er i denne forbindelse af landsretten blevet bedømt som pligtstridig med den virkning, at han blev pålagt at hæfte solidariske med sin klient for de pålagte sagsomkostninger. [Advokaten] er endvidere som anført ovenfor vedrørende bedømmelsen af de aktuelle klagesager gået langt videre, end berettiget varetagelse af hans klients interesser har tilsagt, og han har uberettiget i de to ovennævnte sager antaget, at et barn i en forældremyndighedssag og en tvangsundersøgelsessag havde sammenfaldende interesser med den forælder, som han repræsenterede. [Advokaten] har – som påpeget af ham selv – ført talrige sager for asylansøgere. Det er imidlertid karakteristisk, at nogle af de groveste overtrædelser er begået i forbindelse med behandlingen af disse sager. Advokatnævnet har kun haft lejlighed til at behandle en enkelt sag – sagen under nr. 4 – om advokatens prisoplysning og afregningsform. Denne adfærd må betegnes som uoverskuelig for klienterne. Samlet set er det herefter vores vurdering, at [advokaten] har gjort sig skyldig i grovere og oftere gentagne tilsidesættelser af sine pligter som advokat, jf. retsplejelovens § 126 og § 147 c, stk. 3. Overtrædelsernes antal og karakter, herunder tendensen til stadig grovere overtrædelser, giver efter vores bedømmelse grundlag for at frakende [advokaten] retten til at udøve advokatvirksomhed." Nævnets flertal på 9 medlemmer bestemte, at [advokaten] skulle frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre. 3 medlemmer stemte for frakendelse for 3 år, 2 medlemmer stemte for frakendelse i 1 år, mens 1 medlem voterede for, at der ikke var grundlag for frakendelse. **Kendelsen er begæret indbragt for domstolene, der kan stadfæste, ændre eller ophæve afgørelsen. Indbringelsen har opsættende virkning, så indklagede kan fungere som advokat, mens domstolene behandler sagen.**

Ved kendelse af **25. juni 2009** traf nævnet afgørelse i en sag om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed. Anklageskriftet vedrørte 6 forhold. **Forhold 1 og 2** vedrørte advokatens optræden under to møder, der blev optaget med skjult kamera og vist i redigeret form i en tv-udsendelse den 19. maj 2008 på DR1. **Forhold 3** vedrørte advokatens ansættelsesforhold i strid med retsplejelovens regler. **Forholdene 4 – 6** vedrørte overtrædelser af klientkontovedtægts bestemmelse. Påstanden om frakendelse var navnlig begrundet i forhold 1 og 2 om medvirken til hvidvask af sorte penge og accept af at modtage sit honorar sort. Udover de nævnte forhold indgik bl.a. en bedømmelse af de sanktioner, som advokaten tidligere var meddelt. Nævnet fandt, at der var grundlag for at frakende advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed. Nævnets afgørelse herom er begrundet således: " **Forhold 1 og 2:** Hvis en advokat i forbindelse med klientens anmodning om bistand får begrundet mistanke om, at klientens formål er at misbruge advokatens rådgivning til at fremme strafbare handlinger eller undladelser, herunder "hvidvaskning" af penge, må advokaten ikke påtage sig opgaven. [Advokaten] har erkendt, at han overtrådte god advokatskik under samtalerne med [journalisten]. Han har imidlertid gjort gældende, at han ikke havde til hensigt at medvirke til hvidvask eller til at modtage salær uden faktura. Nævnet har set uddrag af tv-udsendelsen, hvor [advokaten] fremkom med de ovenfor citerede udtalelser. Uanset at tv-udsendelsen er redigeret og kun viser dele af samtalen mellem [advokaten] og [journalisten], finder nævnet det ubetænkeligt at lægge til grund, at [advokaten] tilbød sin rådgivning om bistand til hvidvask af sorte penge til en person, som han troede var en klient eller kommende klient. [Advokaten] tilbød endvidere i sin egenskab af advokat at udføre det papirarbejde, der var forbundet hermed. Overtrædelserne er begået over for en journalist, der arbejdede undercover og med skjult kamera. Nævnet finder imidlertid ikke grundlag for at antage, at [advokaten] på utilbørlig måde er blevet lokket til at rådgive anderledes, end han ville have gjort i en virkelig situation, eller at journalistens handlemåde har medvirket til at forøge omfanget af hans overtrædelser. Det er således nævnets opfattelse, at journalisten ved sin optræden ikke har været årsag til overtrædelserne. Nævnet har ved sin bedømmelse heraf navnlig lagt vægt på, at der gik ca. 3 måneder mellem [advokatens] to møder med [journalisten], og at [advokaten] derfor i den mellemliggende periode havde lejlighed til at vurdere, om han ville fortsætte sin kontakt med en klient eller mulig klient, der ønskede bistand til ulovlige handlinger. Nævnet finder herefter, at

[advokaten] groft tilsidesatte god advokatskik i forhold 1. Nævnet lægger til grund, at [advokaten] på forespørgsel accepterede at modtage sit honorar "sort", og at han i den forbindelse nævnte et beløb i størrelsesordenen 20.000 kr., som skulle betales, når arbejdet var afsluttet. Nævnet finder, at [advokaten] også i forhold 2 groft tilsidesatte god advokatskik ved ikke straks og tydeligt at afvise at modtage sit salær "sort". Han har ved sine udtalelser vist, at han var villig til at medvirke til ulovlige handlinger. [Advokaten] har ved sin optræden samlet set udvist fundamental mangel på forståelse for grundlæggende principper for advokater og for advokaters særlige stilling i samfundet, hvor advokaten skal fremme retfærdighed og modvirke uret. **Forhold 3:** Nævnet finder, at [advokaten] – som erkendt af denne – tilsidesatte god advokatskik ved i perioden fra den 1. oktober 2004 til den 30. november 2008 i strid med retsplejelovens § 124 at drive selvstændig advokatvirksomhed som ansat i [firmaet]. **Forhold 4:** Nævnet finder det dokumenteret ved den fremlagte revisionsrapport fra [revisionsfirmaet] og ved revisionsfirmaets opfordring til at fremkomme med en forklaring herom i brev af 23. juni 2008 til [advokaten], hvilken opfordring ikke blev efterkommet, at [advokaten] i strid med klientkontovedtægtens § 1, stk. 1 og 5, i perioden fra den 5. marts 2008 til den 14. april 2008 ikke førte bevægelser på klientbankkontoen. [Advokaten] tilsidesatte herved god advokatskik. Det er i denne forbindelse uden betydning, om overtrædelsen måtte skyldes en edb-fejl. **Forhold 5:** Nævnet finder, at [advokaten] – som erkendt af denne – har tilsidesat god advokatskik ved i strid med klientkontovedtægtens § 2, stk. 4, først den 20. juni 2008 at foretage regulering pr. 30. april 2008. **Forhold 6:** Det følger af klientkontovedtægtens § 2, stk. 4, at advokater skal kunne dokumentere, at der dag for dag er overensstemmelse mellem tilsvaret og indestående. Såfremt en advokat kun har få bevægelser, kan advokaten søge dispensation for denne forpligtelse. [Advokaten] har ikke søgt dispensation. Nævnet finder herefter, at [advokaten] har tilsidesat god advokatskik ved ikke at kunne dokumentere, at der dag for dag er overensstemmelse mellem tilsvaret og indestående. **Sanktionen:** Nævnet har siden 1997 ved 15 kendelser konstateret, at [[advokaten] tilsidesatte god advokatskik. I flere tilfælde var der tale om grove tilsidesættelser med bøder op til 50.000 kr. Efter karakteren af de foreliggende forhold og karakteren af de tidligere forhold, hvor der ligeledes var tale om overtrædelse af klientkontovedtægtens bestemmelser og uhæderlig adfærd, finder nævnet grund til at antage, at [advokaten] ikke for fremtiden vil kunne drive advokatvirksomhed på forsvarlig vis. Nævnet finder således, at betingelserne for at frakende [advokaten] retten til at udøve advokatvirksomhed er til stede." Nævnets flertal på 7 medlemmer bestemte, at [advokaten] skulle frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre. 5 medlemmer stemte for frakendelse for 5 år. **Kendelsen er begæret indbragt for domstolene, der kan stadfæste, ændre eller ophæve afgørelsen. Indbringelsen har opsættende virkning, så indklagede kan fungere som advokat, mens domstolene behandler sagen.**

Kendelse af **3. december 2009:** Advokatrådet rejste sag ved Advokatnævnet mod X for tilsidesættelser af advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, jf. klientkontovedtægtens § 18: **Forhold 1** ved i strid med klientkontovedtægtens § 10 at have undladt at indgive klientkontoerklæring pr. 31. december 2007, hvilken erklæring skulle have været Advokatrådet i hænde inden den 1. april 2008, **Forhold 2** ved i strid med klientkontovedtægtens § 15 at have undladt at sørge for, at statsautoriseret revisor R, som af rådet var udpeget til i medfør af klientkontovedtægtens § 14 at undersøge om X overholdt reglerne om behandling af betroede midler, havde adgang til at gennemføre undersøgelsen og at have undladt at meddele R de fornødne oplysninger til brug for undersøgelsen, og **Forhold 3** ved i strid med § 44 i Vedtægt for Det danske Advokatsamfund (BEK nr. 721 af 26/08/2002) at have undladt at betale præmie til sin ansvarsforsikring i forsikringsselskabet F pr. den 30. april 2008. Advokatrådet nedlagde påstand om, at nævnet frakendte X retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre, subsidiært i en af nævnet fastsat periode, mere subsidiært at han pålægges en bøde. X påstod frifindelse for påstanden om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre. X havde deponeret sin advokatbeskikkelse i august 2009. X gjorde under sagen bl.a. gældende, at han hverken bevidst eller på grund af forhold, der kan betragtes som dadelværdige, har undladt at opfylde sine pligter som advokat, og at det alene skyldes alvorlig sygdom og indtrufne uheldigt sammenfaldne omstændigheder, som ikke vil gentage sig. Så snart sygdommen var under kontrol viste han initiativ og handlekraft og den ansvarlighed, der er nødvendig for udøvelse af advokatvirksomhed. Han oplyste, at han på grund af alvorlig langvarig sygdom og på grund af udefra kommende omstændigheder ikke har været i stand til at rette for sig tidligere end sket. Det

er dog sket efterfølgende, idet han har afleveret klientkontoerklæring for 2007, 2008 og 2009 (for perioden frem til deponeringen den 1. august 2009). Advokatrådet indtrådte under sagen også i en verserende klagesag mod X, hvor klager havde klaget over X's langsommelige behandling af en erstatningssag. Under sagen afgav X forklaring. Advokatnævnet afgjorde sagen således: *"Nævnet finder, at [X] tilsidesatte god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved ikke rettidigt at indgive klientkontoerklæring for 2007, ved ikke at give Advokatsamfundets revisor adgang til at foretage revisionsundersøgelse, og ved ikke at betale præmien for sin advokatansvarsforsikring. Nævnet finder endvidere, at [X] – som erkendt af ham – tilsidesatte god advokatskik ved ikke at fremme behandlingen af sagen for [klager]. Sanktionen På baggrund af oplysningerne om [X's] sygdomsforløb, herunder oplysningerne om, at han er i klar bedring, og til at [X], så snart han var i stand til det, rettede henvendelse til en revisor og fik etableret det manglende bogholderi og fik udarbejdet og afleveret klientkontoerklæringer for 2007, 2008 og 2009 frem til 1. august, finder nævnet ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at antage, at [X] ikke vil kunne udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde. Ud fra en samlet bedømmelse af overtrædelserne af god advokatskik og under hensyn til, at nævnet tidligere har pålagt [X] sanktioner for overtrædelse af god advokatskik, pålægger nævnet [X] en bøde på 20.000 kr., jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1."* **Kendelsen er begæret indbragt for domstolene, der kan stadfæste, ændre eller ophæve afgørelsen. Indbringelsen har opsættende virkning, så indklagede kan fungere som advokat, mens domstolene behandler sagen.**

Sag om advokats honorar for bestyrelsesarbejde

Ved kendelse af **10. februar 2009** statuerede nævnet, at nævnet ikke har kompetence til at behandle klager over advokaters salær for bestyrelsesarbejde: Klagers advokat repræsenterede to aktionærer i klagerselskabet, hvor indklagede siden 2002 havde været bestyrelsesformand. En mindretsaktionær indskød i 2002 penge i selskabet og stillede som betingelse herfor, at indklagede indtog bestyrelsesformandsposten. I løbet af 2007 ønskede de to aktionærer at overtage mindretsaktionærens aktieandel og indledte forhandlinger med ham herom. Indklagede repræsenterede mindretsaktionæren, og klagers advokat repræsenterede de 2 øvrige aktionærer efter aftale parterne imellem. Forhandlingerne endte med, at mindretsaktionærens enke solgte sine aktier for 12 mio. kr. (Mindretsaktionæren var i mellemtiden afgået ved døden.) I juni 2008 udtrådte indklagede af bestyrelsen. Den 20. juni 2008 sendte han en faktura på 20.000 kr. ekskl. moms i "bestyrelseshonorar for 2. halvår 2007/2008, herunder deltagelse i møde vedrørende leasingaftale, gennemgang og underskrivelse af dokumenter til Jyske Bank. Det var anført, at notaen ikke omfattede drøftelser og forhandlingerne vedrørende overdragelse af aktieposten. Der er i sagen fremlagt en faktura på 35.000 kr. ekskl. moms i bestyrelseshonorar for 1. halvår af regnskabsåret 2006/2007, herunder for bl.a. deltagelse i tre bestyrelsesmøder og udarbejdelse af referater fra disse. Der er endvidere fremlagt en faktura på 29.500 kr. ekskl. moms for bestyrelsesarbejde for 2. halvår af regnskabsåret 2006/2007, herunder for bl.a. deltagelse i tre bestyrelsesmøder samt udarbejdelse af referater fra disse. Klagers advokat klagede over salæret. Nævnet afgjorde klagen således: *"Det omtvistede salær vedrører efter det oplyste udelukkende indklagedes udførelse af bestyrelsesarbejde. Nævnet finder, at det ikke henhører under nævnets kompetence at tage stilling til klage over et sådant vederlag, da størrelsen af dette vederlag er reguleret i selskabslovgivningen og ikke af retsplejelovens bestemmelser om advokaters vederlag. Nævnet afviser derfor klagen."*

Sag om interessekonflikt

Den **11. juni 2009** afsagde nævnet kendelse i en sag om interessekonflikt i forbindelse med advokatens bistand til en erhvervsklient, der var interesseret i at købe en erhvervsvirksomhed, mens en anden klient, der også var interesseret i at overtage erhvervsvirksomheden, blev bistået af medarbejdere fra advokatens advokatvirksomhed. Sagen kan resumeres således:

I november 2003 engagerede A og B advokatfirmaet T til bistand i forbindelse med et forsøg på at erhverve aktiemajoriteten i erhvervsvirksomheden G, der var trådt i betalingsstandsning den 12. november 2003. Bistanden indebar bl.a. udarbejdelse af plan for rekonstruktion og forhandling med kreditorer, aktionærer og tilsynet. Dette arbejde blev udført af advokaterne S og R, der var partnere hos T. I januar 2004 blev der udarbejdet en plan for rekonstruktion, en forretningsplan, og der var kontakt til banker om en akkordordning. Den 11. februar 2004 underskrev A og B, tilsynet

og bankerne en plan for rekonstruktion. Herefter påbegyndte A og B en due diligence-undersøgelse, der skulle afsluttes inden 4 uger. I februar 2004 rettede direktør M fra selskabet O henvendelse til advokat X, der er partner i T, med anmodning om bistand i forbindelse med O's overvejelser om køb af G. T udarbejdede to notater til O. Det ene notat af 24. februar 2004 fremstod som udarbejdet af advokat X og betegnedes "fortroligt notat". I notatet var bl.a. anført, at notatet "er udarbejdet for LH [et konsortium for investorer] i forbindelse med en potentiel alternativ rekonstruktion af [G]." Notatet indeholdt en gennemgang af selskabsstrukturen, en beskrivelse af selskabsretlige forhold, regler om prospektkrav, herunder indholdsmæssige krav til prospektet. Det andet notat om medarbejderordninger var ikke dateret eller indeholdt oplysning om, hvem der havde udarbejdet notatet. Notatet redegjorde for forskellen mellem en generel medarbejderordning etableret i henhold til ligningslovens § 7 A og en generel medarbejderordning i henhold til ligningslovens § 7 H. Den 27. februar 2004 modtog advokat X kopi af O's tilbud om køb af G. Der blev på kopien noteret "Bemærkninger afgivet telefonisk den 27/2 2004". Den 2. marts 2004 afsluttede A og B arbejdet med due diligence. Den 4. marts 2004 medvirkede A i en tv-udsendelse om købet af G. Under udsendelsen fik A oplyst, at G var solgt til O. Advokatfirmaet T afregnede overfor A og B et betydeligt salær for et betydeligt arbejde. Under et møde mellem A og B blev der indgået aftale om, at O betalte 2,5 mio. til A og B. Beløbet blev indbetalt til advokatfirmaet T og frigivet til A og B efter fradrag af salær. Den 30. marts 2004 blev G overtaget af G Invest og O. I foråret 2006 henvendte B sig til advokat, da han ønskede undersøgelse af advokatfirmaet T's rolle i O's overtagelse af G. Ved brev af 29. maj 2006 til ledelsen i advokatfirmaet T anførte klagernes advokat, at A og B var kommet i besiddelse af oplysninger, der kunne indicere, at medarbejdere og partnere i advokatfirmaet T havde spillet en uheldig rolle i forbindelse med G's betalingsstandsning. Den 28. juni 2006 afholdt repræsentanter for advokatfirmaet T og klagernes advokat et møde. Efterfølgende korresponderede parterne bl.a. om en suspension af fristen for sagens indbringelse for Advokatnævnet. Den 1. december 2006 afholdt A og B et møde med advokatfirmaet T til drøftelse af sagen. Advokat klagernes advokat udtog den 29. december 2006 stævning på vegne A og B (herefter klagerne) mod advokat X og advokatfirmaet T for bl.a. at have overtrådt reglerne om interessekonflikter. Den 30. september 2008 afsagde Sø- og Handelsretten dom i sagen, hvorved sagen blev afvist som hørende under Advokatnævnets kompetence. Under retssagen blev der afgivet en lang række forklaringer fra parterne og fra medarbejdere hos advokatfirmaet T og fra øvrige involverede. Det blev ikke under klagesagens forberedelse oplyst, om advokat X har faktureret O for bistanden og i givet fald med hvilket beløb. Klagerne opfordrede under klagesagens behandling ved nævnet advokat X til at fremlægge sin egen redegørelse for sin adfærd til brug for advokatfirmaet T's interne overvejelser. Advokat X har ikke ønsket at efterkomme denne opfordring, og nævnet har ikke pålagt advokaten at udlevere notatet. I klagen påstod klagerne, at indklagede har tilsidesat god advokatskik ved at yde bistand til O i forbindelse med forberedelser til køb af G, når A og B blev bistået af advokater fra samme advokatfirma i forbindelse med deres forsøg på at købe G. Advokat X påstod frifindelse. Nævnet afgjorde klages således: *"Advokater fra samme firma er afskåret fra i samme sag at rådgive, bistå og repræsentere flere klienter, hvis klienterne har modstridende interesser. Fra december 2003 repræsenterede to advokater fra advokatfirmaet T A og B i forbindelse med deres bestræbelser på at overtage G. Advokat X var derfor afskåret fra at repræsentere og rådgive O i forbindelse med, at dette selskab i februar 2004 kontaktede advokat X med henblik på bistand til også at afgive bud på overtagelse af G. Det er i en sådan situation klart, at der er modstridende interesser mellem A/B og O. Der skal således tages stilling til, dels om advokat X ydede bistand til O i forbindelse med overtagelsen af G, og dels om der var nærliggende risiko for, at advokat X var kommet i besiddelse af oplysninger, som kunne bruges mod A/B. Efter de oplysninger, der foreligger for nævnet, kan det lægges til grund, at der var følgende kontakt mellem advokat X og ledelsen af O: Mandag, den 16. eller tirsdag, den 17. februar 2004: Telefonmøde mellem bl.a. advokat X, advokat Y og en medarbejder hos O om mulighed for O's køb af G. Fredag, den 20. februar 2004: Telefonmøde mellem advokat X og advokat Y og ledende medarbejdere fra O. O ønskede bl.a. oplyst, om A/B's købstilbud stadig eksisterede. Søndag, den 22. februar 2004: O's direktør ringer til advokat X og beder om at få udarbejdet notat om prospektkrav. Mandag, den 23. februar 2004: Advokat X anmoder kollega om at udarbejde notatet. Tirsdag, den 24. februar 2004: Notatet mailles til O. Onsdag, den 25. februar 2004: O anmoder advokat X om at udarbejde et notat om tegning af medarbejderaktier. Advokat X anmoder en kollega om at lave notatet. Fredag, den 27. februar 2004: Notatet om medarbejderaktier mailles til O. O mailer udkast til tilbuds-brev om køb af G til advokat X. Advokat X ringer til ledende medarbejder hos O om købstilbuddet med en kollega på medhør. Advokat X har*

på notatet påført enkelte kommentarer, og kollegaen skrev efter telefonsamtalen: "Bemærkninger afgivet telefonisk". Søndag, den 29. februar 2004: Direktøren for O ringer til advokat X, der fraråder børsnoteret rekonstruktion. Nævnet finder det på grundlag heraf for ubetænkeligt at fastslå, at advokat X har ydet konkret rådgivning og konkret bistand til O vedrørende O's tilbud på køb af G. Særligt notatet om potentiel rekonstruktion af G, der betegnes som fortroligt, må efter nævnets vurdering anses for specifikt i forhold til O og for at vedrøre komplicerede selskabsretlige forhold. Der var endvidere en nærliggende risiko for, at de oplysninger, som advokatfirmaet T var i besiddelse af i kraft af sin repræsentation af A og B, kunne bruges i forbindelse med repræsentationen af O. Advokat X findes på denne baggrund at have overtrådt retsplejelovens § 126 om god advokatskik. Nævnet finder, at advokat X's overtrædelse må anses for særdeles grov. Nævnet har herved særligt lagt vægt på, at advokat X var bekendt med, at medarbejdere hos advokatfirmaet T var dybt involveret i rådgivning og bistand til O's konkurrent, da han påbegyndte sin bistand til O. Nævnet fastsætter bøden på 75.000 kr. Bøden er en tillægsbøde til den bøde, som advokat X blev pålagt ved nævnets kendelse af 20. juni 2005, jf. princippet i straffelovens § 89. Bøden er udmålt efter de nugældende principper for bøders fastsættelse, således at bødeniveauet navnlig i de grovere sager skærpes. Nævnet har endvidere taget hensyn til, at skærpelsen bør ske gradvist. "

Manglende prisoplysning

I de seneste årsberetninger er omtalt sager, hvor advokater ikke har givet behørig prisoplysning til klienten i overensstemmelse med reglerne i De Advokatetiske Regler punkt 3.4.2. Efter reglerne skal advokaten, hvis klienten er forbruger, give en skriftlig prisoplysning. Oplysningen skal indeholde et overslag over, hvad det vil koste at få advokatbistand. Manglende prisoplysning medfører ikke automatisk salærbortfald. Hjemlen for nævnets bedømmelse og eventuel regulering af salæret er fortsat udelukkende bestemmelsen i retsplejelovens § 126, stk. 2. Konsekvensen af, at advokaten ikke har givet oplysning om ydelsens omfang og pris, er, at advokaten har bevisbyrden for salærets berettigelse. Det er derfor advokaten, som skal bevise, at det arbejde, der kræves betalt, alene omfatter det aftalte arbejde. Desuden skal advokaten bevise, at salærets størrelse er rimelig. Et af de elementer, der kan indgå i vurdering af salæret, er klientens berettigede forventninger. Det vil sige de forventninger, som klienten i den konkrete sag oplyser, lå til grund for, at opgaven blev overladt til advokaten, og som ikke er urealistiske. I beretningsåret behandlede Advokatnævnet bl.a. følgende sag, hvor advokaten ikke havde givet prisoplysning:

Kendelse af **17. november 2009**: På indklagedes advokatfirmaets hjemmeside fremgik under overskriften "Privat" bl.a. følgende: "Hvis du har en konkret sag, er du velkommen til at kontakte kontorets advokater for en indledende drøftelse uden beregning. Vi vil rådgive dig om, hvorvidt du kan/skal gå videre med sagen samt give et overslag over omkostningerne, herunder om din retshjælpsforsikring dækker sagsomkostningerne." Under overskriften "Lejesager" fremgik bl.a.: "Hvis du ønsker at få vores vurdering af en konkret sag, er du velkommen til at kontakte os med henblik på en gratis indledende drøftelse. [...] Kontakt [indklagede] på [e-mail-adresse] eller på telefon [nr.]." Den 7. april 2008 sendte klager med henvisning til hjemmesiden en e-mail til indklagede og anførte bl.a. følgende: "Forespørgsel ... Please!" "Kære [indklagedes navn], Jeg 'faldt over' [advokatfirmaets] website ifm med en google søgning omkring boligretten og ville meget gerne spørge dig om følgende: Kunne jeg venligst sende dig en mail/brev med 2 nævns afgørelser (husleje + anke). Min problemstilling er [...] jeg har brug for en advokat som har kompetence indenfor dette område til at give mig en vurdering omkring sagens status quo. Kan og vil du hjælpe? Jeg er helt indforstået med at få beskeden at det er spild af tid at gå videre med sagen. TAK for din tid." Den 8. april 2008 svarede indklagede: "Tak for din henvendelse. Venligst indscan og send de to afgørelser. Uden dem kan jeg ikke vurdere sagen." Den 10. april 2008 fremsendte klager de to afgørelser. I følgemailen fremhævede klager et faktum i sagen, som klager bad indklagede overveje. Under efterfølgende telefonsamtale mellem klager og indklagede blev aftalt, at materialet skulle fremsendes med brev. Den 16. april 2008 skrev klager i en mail til indklagede bl.a. følgende: "Jeg går ud fra, at du har modtaget mit brev og vedlagte papirer. Jeg hører gerne fra dig så snart som muligt og vil da også gerne ringe hvis feed-back er lettere verbalt." Indklagede svarede samme dag, at klager ville modtage svar med posten den følgende dag. Af indklagedes brev af 16. april 2008 fremgik: "Tak for din skrivelse af 10. ds. vedlagt Huslejenævns- og Ankenævnsafgørelser samt Lejemålet [adresse] korrespondance mellem dig og Ankenævn m.v. Jeg har kort gennemlæst korrespondancen og umiddelbart er min anbefaling til dig, at du selv

iværksætter en ny Huslejenævns sag vedrørende lejemålets vedligeholdelsesstand. [...] For min modtagelse, oprettelse, gennemlæsning og vurdering af sagen tillader jeg mig at vedlægge min honorarnota på kr. 1.000,00 + moms. Min yderligere assistance i sagen vil være at afregne efter medgået tid med kr. 1.800,00 + moms i timen. Du skal være opmærksom på, at du sandsynligvis ikke vil kunne få retshjælp til at føre en boligretssag, idet du ikke har fået medhold i Ankenævns sagen, hvorfor forsikringsselskabet med stor sandsynlighed vil vurdere, at du ikke har rimelig begrundelse for at føre proces. [...]” I breve af 18. og 29. august 2008 samt 12. januar 2009 rykkede indklagede for betaling. I brev af 2. februar 2009 meddelte indklagede, at sagen var overgået til inkasso, og at sagen ville blive indbragt for retten, såfremt beløbet ikke blev indbetalt eller indklagede hørte fra klager inden for 10 dage. I mail af 1. marts 2009 bestred klager at skyldte indklagede noget beløb. Klager undskyldte samtidig, at hun bl.a. på grund af sygdom ikke havde reageret tidligere på indklagedes breve. Den 2. marts 2009 svarede indklagede, at sagen var indgivet til retten, og at han fastholdt sit salær. Indklagede har efterfølgende indgivet stævning. Salæret er ikke betalt. Klager klagede over indklagedes salær og indklagedes beregning af salær og manglende prisoplysning. Nævnet afgjorde sagen således: " Salær: *Det påhviler en advokat af egen drift at give prisoplysning til en forbruger. I denne sag afregnede indklagede sit arbejde samtidig med, at han gav prisoplysning. Virkningen heraf for indklagedes salærkrav er, at bevisbyrden for de forhold, som berettiger til salær, herunder at advokatydelser er honorarværdig, påhviler indklagede. Nævnet finder det ikke mod klagers benægtelse godtgjort, at klager har anmodet om bistand ud over, hvad der måtte være omfattende af indklagedes tilbud om en indledende drøftelse uden beregning. Nævnet har herved lagt vægt på, at tilbuddet, som det fremstår på internettet, kan forstås som omfattende rådgivning om, hvorvidt klienten kan/skal gå videre med sin sag, og at indklagede i modsat fald klart burde have meddelt, at rådgivningen ville udløse salær. På denne baggrund finder nævnet, at indklagedes salær skal bortfalde, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2. Adfærd: Det var anført på advokatfirmaets hjemmeside, at indledende drøftelser er gratis. Klager rettede henvendelse til indklagede på baggrund af oplysningerne på firmaets hjemmeside. Indklagede gav ikke klager anden prisoplysning forud for arbejdets udførelse. Det fremgår af indklagedes afregning, at salæret opkræves for sagens modtagelse, oprettelse, gennemlæsning og vurdering, hvilket nævnet finder er indeholdt i indledende drøftelser. På denne baggrund finder nævnet, at indklagede har tilsidesat god advokatskik ved at opkræve salær hos klager. 11 medlemmer udtaler: Vi finder, at indklagede for sin tilsidesættelse af god advokatskik i sagen skal pålægges en bøde på 10.000 kr. 6 medlemmer udtaler: Vi finder, at indklagedes overtrædelse af god advokatskik i sagen kan karakteriseres som grov. Derfor mener vi, at indklagede skal pålægges en bøde på 15.000 kr. Som følge af udfaldet af stemmeafgivningen pålægges nævnet indklagede en bøde på 10.000 kr."*

Tilbageholdelse af refusionssaldo til dækning af mangelskrav i ejendomshandel

Ved kendelse af **17. november 2009** afgjorde nævnet en klage over den berigtigende advokats sagsbehandling under en ejendomshandel. Ved købsaftale af 14. marts 2008 solgte klager sit hus med overtagelsesdato den 15. maj 2008. I forbindelse med ejendomshandlen var klager repræsenteret af ejendomsmægler. Indklagede var advokat for køber. Ved brev af 14. maj 2008 reklamerede indklagede på købers vegne til klagers mægler over mangler ved huset i form af ulovlige el-installationer. Den 21. maj 2008 skrev mægleren til indklagede og henviste til, at køber havde tegnet udvidet ejerskifteforsikring. Ved brev af 27. august 2008 fremsendte indklagede til klagers mægler bekræftelse på, at lovliggørelse af el-installationerne var omfattet af ejerskifteforsikringen, der havde en selvrisiko på 15.000 kr. Det fremgik af brevet, at sælger (klager) efter indklagedes opfattelse var erstatningsansvarlig for selvrisikoen. Af brevet fremgik: "Som bekendt er der en refusionssaldo på kr. 9.090,64 i sælgers favør, hvilket beløb henstår på mit kontor. Jeg anmoder Dem om at bekræfte, at dette beløb kan anvendes som delvis dækning til sælgers betaling, og således at sælger herudover indbetaler det manglende beløb kr. 5.909,36." Den 18. september 2008 videresendte mægleren indklagedes brev til klager med bemærkning om, at det efter mæglerens opfattelse ikke var lovligt at tilbageholde refusionssaldoen, jf. købsaftalens bestemmelser. Mægleren anbefalede klager at kontakte advokat for inddrivelse af refusionssaldoen. Den 23. september 2008 skrev klagers advokat til indklagede med anmodning om at indbetale refusionsbeløbet til klagers advokat. Den 29. september 2008 skrev indklagede til klagers advokat og opfordrede på ny til, at sælger (klager) vedstod sit ansvar. Den 3. oktober 2008 skrev klagers advokat til indklagede. Af brevet fremgik: "Endnu engang må jeg slå fast, at man ikke kan tilbageholde/modregne en refusionssaldo i angivelige mangler. Det fremgår helt klart af

købsaftalens pkt. 14, hvor det udtrykkeligt er anført, at "køber kan ikke uden sælgers samtykke foretage modregning i refusionssaldoen for eventuelle mangelskrav". Klager klagede til Advokatnævnet over indklagedes måde at opføre sig på i sagen, og indklagedes oplysning om, at der kunne ske modregning i refusionssaldoen, og at klager skulle indbetale den resterende del af selvriskoen. Indklagede påstod frifindelse om anførte, at der ikke er foretaget modregning i refusionssaldoen, idet indklagede alene har anmodet sælger om at bekræfte, at saldoen kan anvendes som delvis dækning til sælgers betaling, at ansvarsgrundlaget for sælgers erstatningsansvar efter indklagedes opfattelse er oplagt, at indklagedes klient (køber) har pålagt ham som berigtigende advokat ikke at udbetale refusionsbeløbet, før sælger (klager) har vedstået sit ansvar og afholdt selvriskobetalingen, og at han er såvel forpligtet som berettiget til at efterkomme sin klients pålæg. Nævnet afgjorde klagen således: *"Nævnet lægger til grund, at indklagede som berigtigende advokat har modtaget penge fra køber til udligning af refusionsopgørelsen. Indklagede afregnede ikke beløbet til sælger til trods for dennes anmodning herom. Nævnet finder, at indklagede således reelt har tilbageholdt beløbet til udligning af eventuelt mangelskrav. Efter købsaftalens pkt. 14 kan køber ikke uden sælgers samtykke modregne i refusionssaldoen for eventuelle mangelskrav. Det var således i strid med købsaftalens bestemmelse og dermed uden hjemmel, at indklagede tilbageholdt beløb til udligning af eventuelt mangelskrav i refusionssaldoen. Advokatnævnet finder, at indklagede herved har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1. Det bemærkes i denne forbindelse, at indklagede ikke kan tilsidesætte sine pligter som berigtigende advokat ved at henvise til sin klients pålæg. På denne baggrund og under hensyn til, at indklagede i 2008 er tildelt en sanktion for tilsidesættelse af god advokatskik, pålægger nævnet i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, indklagede en bøde til statskassen på 10.000 kr. "*

Habilitetskrav til rådgiver for revisorer

Ved kendelse af **10. juli 2009** afgjorde nævnet en klage, der vedrørte advokatens adfærd som rådgiver i forbindelse med afgivelsen af en vurderingsrapport vedrørende en tvangsindløsningskurs. Den 22. januar 2008 blev minoritetsaktionærerne i bank T tvangsindløst i henhold til § 144 i lov om finansiel virksomhed. Tvangsindløsningen blev formelt besluttet af bestyrelsen for banken efter anmodning fra bankens hovedaktionær, fonden, der havde samme bestyrelse. Fondens indend tvangsindløsningen indgik aftale med bank S om bank S' overtagelse af såvel fondens aktuelle aktiebesiddelse i banken som de aktier, fonden erhvervede ved tvangsindløsningen. Bank S overtog aktierne til en kontant endelig fastsat købesum. En række aktionærer, herunder klagerne, rettede henvendelse til Foreningen af Statsautoriserede Revisorer i henhold til § 144, stk. 4 med henblik på en udpegning af to revisorer til at afgøre en uenighed om aktiernes prisfastsættelse. Ultimo januar måned 2008 blev der udpeget to revisorer, som rettede henvendelse til indklagede med anmodning om en vurdering af det retlige grundlag og de forudsætninger, de burde lægge til grund for udførelsen af deres arbejde. Revisorernes opgave var at fastsætte den kurs, som fonden ville skulle indløse minoritetsaktionærerne til. Den 28. juli 2008 anmodede klagerne advokat revisorerne om, at rapporten blev afgivet samtidigt til fonden og alle de aktionærer, der havde krævet vurderingen. Den 29. august 2008 afgav revisorerne vurderingsberetningen til fonden. Rapporten konkluderede, at kursen blev fastsat ud fra vurderingstema 1: "... Banken var, som forudsat af ledelsen og Finanstilsynet i en krise af et omfang og indhold, som nødvendiggjorde bankens lukning, hvis en løsning ikke blev opnået øjeblikkelig... Da vi alene skal fremkomme med én pris, har vi valgt at anføre værdien som middelværdien af det opgjorte interval svarende til en kurs på 93,27 og en handelsværdi på 393,4 mio. kr." Den 9. september 2008 rettede klagerne advokat henvendelse til de to revisorer og gentog kravet om samtidig underretning, idet han fra en af sine klienter var blevet bekendt med, at der var indkaldt til pressemøde i bank S' hovedsæde om værdiansættelsen af bank T til den 11. september 2008. Den 10. september 2008 bekræftede klagerne advokat skriftligt overfor de to revisorer en telefonisk samtale, han havde haft med den ene af revisorerne, hvor denne havde oplyst, at vurderingsrapporten var afgivet til fonden, og at revisorerne overensstemmende med rådgivning fra indklagede ikke ville udlevere rapporten til klagerne. Den 11. september 2008 indgav klagerne advokat klage til revisornævnet over de to

revisorer. Samme dag rettede han henvendelse til de to revisorer og anførte, at indklagede var inhabil, idet han ved en google-søgning havde konstateret, at indklagede havde bistået bank S, der var nærstående til fonden, i flere betydningsfulde sager. På denne baggrund anmodede klagernes advokat om en nærmere redegørelse for, hvilke undersøgelser revisorerne havde foretaget vedrørende indklagedes habilitet. Klagers advokat har fremlagt domsudskrifter og udskrifter fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som dokumentation for indklagedes rolle i forhold til bank S. Ved brev af 9. marts 2009 anmodede Advokatnævnets sekretariat indklagede om at redegøre nærmere for hans advokatrelation til bank S og nogle kommanditselskaber. Indklagede besvarede henvendelsen den 11. marts 2009. Han oplyste blandt andet, at der ikke siden eftersommeren 2004 har bestået noget klientforhold mellem ham/hans firma og bank S. Hans firma repræsenterede indtil omkring 2002 forskellige pengeinstitutter herunder bank S i forbindelse med en række "selskabstømmersager". For så vidt angår kommanditselskaberne har indklagede oplyst, at han i 1996/1997 indtrådte som bestyrelsesformand udpeget af komplementaren i en række af de anførte kommanditselskaber. Samtlige de anførte kommanditselskaber har ikke på noget tidspunkt været selskaber, der helt eller delvist har været en del af bank S A/S koncernen, men i stedet ejet og kontrolleret af et betydeligt antal kommanditister siden slutningen af 1980'erne, hvor de enkelte kommanditselskaber var blevet etableret. Indklagedes firma har i en række tilfælde ydet konkret juridisk bistand til enkelte af kommanditselskaberne specielt i perioden 1998-2001. Den juridiske bistand vedrørte navnlig en række problemstillinger omkring konsekvenserne for enkelte kommanditselskaber, som følge af at en række af kommanditselskabernes lejere misligholdt etablerede bareboat-certepartier, samt en række spørgsmål omkring udflytning af en række skibe. Indklagede har oplyst, at han fratrådte som formand på selskabernes ordinære generalforsamlinger i 2007 umiddelbart herefter. Indklagede har anført, at bank S er ikke part i den af vurderingsmændene foretagne vurdering, at han ikke havde været advokat for bank S i 3½ år, da han påtog sig opgaven for vurderingsmændene. Klager indgav klage til Advokatnævnet over, at indklagede havde befundet sig i en interessekonflikt ved at have rådgivet to statsautoriserede revisorer, der var udmeldt til at afgøre spørgsmålet om tvangsindløsningskursen for aktierne i bank T, uanset at indklagede havde nær tilknytning til bank S. Indklagede påstod frifindelse. Nævnet afgjorde klagen således: "13 medlemmer stemte for at udtale: *De to statsautoriserede revisorer havde i henhold til § 144, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed til opgave at afgøre uenigheden om kursfastsættelsen mellem minoritetsaktionærerne og fonden for bank T. Habilitetskravene til de to revisorer må efter vores opfattelse svare til dem, der efter retsplejeloven gælder for syns- og skønsmand, hvilket i det væsentlige vil sige kravene til dommeres habilitet. Det er nævnets opfattelse, at dette må gælde også for de medhjælpere, som revisorerne måtte have brug for at anvende, og dermed også for indklagede. Vi lægger til grund, at fondens bestyrelse vedtægtsmæssigt var kontrolleret af bank S, at bestyrelsen rent faktisk kun bestod af ledende medarbejdere i bank S, og at bank S havde en interesse i, at fonden havde midler at gøre godt med. Indklagede ville derfor ikke kunne være rådgiver for revisorerne, hvis han havde en sådan tilknytning til bank S, at han ikke ville have kunnet agere som dommer eller syns- og skønsmand i sagen. Om indklagedes tilknytning til bank S er oplyst, at han ikke har været fast advokat for bank S, men han bistod banken i flere store sager i perioden frem til eftersommeren 2004. Fra efteråret 1996 og frem til februar 2007 var indklagede bestyrelsesformand for en række kommanditselskaber, der havde tilknytning til bank S, herunder i form af, at det var bank S, der havde udbudt projekterne, i form af finansieringsaftaler mellem bank S og kommanditselskaberne, og i form af, at bank S' datterselskab var administrator for kommanditselskaberne. Indklagede fratrådte i forbindelse med, at kommanditselskaberne blev solgt. Vi finder, at indklagede i den konkrete situation, hvor han skulle fungere som rådgiver for de udpegede revisorer, burde have orienteret de to revisorer og muligt andre om sine relationer til bank S og kommanditselskaberne, således at disse på sædvanlig måde fik lejlighed til at tage stilling til indklagedes habilitet. Vi finder endvidere, at indklagede i kraft af de skærpede habilitetskrav var afskåret fra et år efter sin fratræden som bestyrelsesformand for kommanditselskaberne efter et meget langvarigt samarbejde med bank S og kommanditselskaberne at påtage sig hvervet som rådgiver for skønsmændene. Vi finder*

derfor, at indklagede har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejeloven § 126, stk. 1, ved at have ydet rådgivning til de to revisorer på trods af sin tilknytning til bank S og dermed til fonden. 4 medlemmer stemte for at udtale: Vi er enige med flertallet i det, der er anført om kravene til syns- og skønsmændenes og disses medhjælperes habilitet. Vi finder imidlertid, at indklagede ikke har haft en sådan konkret tilknytning til bank S, at han burde have frasagt sig hvervet som rådgiver for de udpegede revisorer. Endvidere finder vi, at bank S hverken direkte eller indirekte var påvirket af resultatet af undersøgelsen. Som følge heraf stemmer vi for at frifinde indklagede. Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet. Som følge heraf findes indklagede at have overtrådt retsplejelovens § 126, stk. 1, om god advokatskik. Det er første gang, nævnet tager stilling til, hvilke habilitetskrav der må stilles til en advokat, der virker som rådgiver for revisorer efter lov om finansiel virksomhed. Nævnet finder på denne baggrund, at indklagede alene bør tildeles en irettesættelse, jf. retsplejeloven § 147 c, stk. 1"

Besvarelse af modpartens henvendelser under en retssag

Ved kendelse af **7. december 2009** tog nævnet stilling til, hvorvidt en advokat var forpligtet til at besvare henvendelser under en verserende retssag: Klager anlagde 4. august 2008 på vegne sin klient sag mod indklagedes klient, da indklagedes klient mente sig berettiget til at hæve en handel vedrørende en motorbåd, som klagers klient havde købt af indklagedes klient. Indklagede afgav svarskift, og klagers klient ønskede syn og skøn. I den forbindelse kontaktede klager pr. mail indklagede og retten den 23. oktober 2008. I mailen vedlagde klager udkast til skønstema: "Jeg hører gerne, hvilken frist der er sat til [sagsøgers] replik. Jeg vedlægger udkast til skønstema. Jeg foreslår, at skønsmand indstilles af..." Den 20. november 2008 rykkede klager ved mail indklagede for svar på mail af 23. oktober 2008: "der er d.d. blevet berammet tlf.møde til den 09.02.2009. I mellemtiden kunne det dog være fremmende for sagens behandling, såfremt sagsøgtes advokat besvarede min email af 23.10.2008. Jeg vedlægger udkast til skønstema..." Ved mail af 9. februar 2009 til indklagede rykkede klager igen for svar på tidligere mail: "Jeg opfordrer på den stærkeste og på den mest kollegiale måde mine ærede kollega, hr. [indklagedes navn], til at besvare mine henvendelser snarest muligt". Samme dag var der af retten berammet telefonmøde, der i sidste øjeblik blev aflyst på grund af rettens forfald. I mail af 2. marts 2009 til indklagede og retten meddelte klager: "Jeg henviser til min email af 09.02.2009, og må konkludere i al kollegial respekt, at sagsøgtes advokat IKKE ønsker at besvare mine henvendelser. Jeg vil endda gå så vidt til at sige, at kollegial adfærd må betagnes som fremmeliggjort for sagsøgtes advokat. Jeg skal igen henstille til retten, at nærværende sag fremmes hurtigst muligt. Nærværende sag har ingen fremdrift haft siden september (2008)." Samme dag indgav klager klage til nævnet. Retten fastsatte herefter frist til den 30. marts 2009 for indklagedes bemærkninger til klagers udkast til syns- og skønstema samt til klagers forslag til, hvem skønsmanden skulle indstilles af. Ved brev af 19. marts 2009 til klager kommenterede indklagede klagers udkast og forslag vedrørende syn og skønnet. Ved brev af 30. marts 2009 til retten gentog indklagede sine bemærkninger og anmodede om indkaldelse til telefonmøde, hvis parterne ikke kunne blive enige om formuleringen af skønstemaet. Af udskrift af retsbog den 31. juli 2009 fremgår vedrørende retsmødet den 30. juli 2009: "Dommeren bemærkede endvidere, at sagsøgeren ønsker syn og skøn. Dommeren bemærkede tillige, at der er enighed om spørgsmål 1 til 5 i det tema, som sagsøgerens advokat har udarbejdet. Dommeren bemærkede endeligt, at [klager] har taget forbehold for supplerende spørgsmål. Dommeren godkendte spørgsmålene 1 til 5 i overensstemmelse med [klagers] indstilling i mailen af 21. april 2009, således, at disse spørgsmål kan forelægges den skønsmand, som retten udmelder, når parterne har opnået enighed om forslag til skønsmand. Dommeren udsatte sagen til den 19. august, kl. 15.00 på parternes enighed om skønsmand." Klager indgav klage til Advokatnævnet og påstod, at indklagede havde tilsidesat god advokatskik ved ikke at besvare henvendelser fra klager. Klager gjorde til støtte herfor gældende, at indklagede fra oktober 2008 ikke kontaktede klager eller besvarede henvendelser fra klager, at klagers klient er stærkt utilfreds med indklagedes forhaling af sagen, at, når domstolene har problemer, skal advokaterne ikke bidrage til at fremme problemerne ved at være passive, og at advokaterne ikke må medvirke aktivt til, at en sag trækker ud. Indklagede påstod frifindelse og gjorde gældende, at det er korrekt, at klager fremsendte udkast til syns- og skønstema samt forslag til udmeldelse af syns- og skønsmand, men at han afventede, at der blev afholdt retsmøde, at mail af 23. oktober 2008 var en fremsendelse af udkast til syns- og skønstema og forslag til skønsmand, men at der ikke var nogen egentlig opfordring til at besvare skrivelser, at han muligvis kunne have besvaret klagers henvendelse på et tidligere tidspunkt, men

at han mente, at retten skulle involveres, specielt da der var tale om udmeldelse af syns- og skønsmænd samt enighed om syns- og skønstema, at han ikke var enig i syns- og skønstemaets udformning, og at han kunne have gjort klager opmærksom på dette før retsmødet, men ikke gjorde det, da retsmødet var fremnoteret til 9. februar 2009, at han afviser at have trukket sagen ud, at det er retten, der styrer sagsgangen, at klager endnu ikke er enig i udformningen af syns- og skønstemaet trods korrespondance herom, og at han afviser, at han har udvist en adfærd, der kan give anledning til sanktioner. Nævnet afgjorde sagen således: *"Advokater, der repræsenterer parter i en retssag, har pligt til at medvirke til, at en retssag fremmes, jf. herved retsplejelovens § 126, stk. 1. 12 medlemmer udtaler: Indklagede besvarede ikke klagers brev af 23. oktober 2008 med udkast til skønstema og forslag til skønsmænd før dennes brev af 19. marts 2009, selvom klageren den 20. november 2008 og den 9. februar 2009 rykkede for svar. Henvendelsen blev først besvaret efter, at klager havde indgivet klage til Nævnet over den manglende besvarelse af hans henvendelser. Vi finder, at indklagede herved uden rimelig grund har besværliggjort og forsinket en helt ukompliceret retssag vedrørende mangler ved en båd. Vi finder, at indklagede herved har overtrådt retsplejelovens § 126, stk. 1, om god advokatskik. 5 medlemmer udtaler: Vi finder, at pligten til at fremme retssager indebærer, at advokater som udgangspunkt skal overholde de af retten fastsatte frister for afgivelse af indlæg eller svar i sagen. I øvrigt tilkommer det retten i overensstemmelse med retsplejelovens bestemmelser at beslutte, hvorledes forberedelsen og gennemførelsen af en retssag skal ske. Under henvisning hertil finder vi ikke, at der sideordnet hermed i henhold til retsplejelovens § 126, stk. 1, består en forpligtelse for en advokat til at afgive svar i en retssag på et tidspunkt, der er tidligere end det af retten fastsatte. Med henvisning hertil mener vi, at indklagede skal frifindes for den rejste klage. Herefter bestemmes: Som følge af flertallets votum findes indklagede herefter at have overtrådt retsplejelovens regler om god advokatskik. Efter omstændighederne fastsættes sanktionen til en irettesættelse, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1."*

Nævnet afviste en salærklage, da det reel var et erstatningskrav

Kendelse af **17. februar 2009**: Ved købsaftale af 19. maj 2007 solgte J og G en ejendom til klagerne. Sælgerne var under handlen repræsenteret af indklagede, mens køberne var repræsenteret ved egen advokat HN. I forbindelse med handlens berigtigelse opstod der mellem parterne uenighed om skødets udformning i forbindelse med en passus i købsaftalen om ansvarsfraskrivelse, idet der var nedgravet en afblændet olietank på ejendommen. Efter at handlens berigtigelse var afsluttet, opkrævede indklagede salær på 18.329,17 kr. ekskl. moms hos sælger for "yderligere arbejde i forbindelse med købers forsømmelighed ved ikke at acceptere skødets indhold rettidigt (13 timer 50 min)". Indklagede havde herudover afregnet 3.200 kr. ekskl. moms for handlens berigtigelse. Sælger krævede efterfølgende salæret af køberne/klagerne og anlagde retssager om kravet. Klagerne klagede over salæret. Nævnet afgjorde klagen således: *"Indklagedes klienter har ikke haft indsigelser mod det salær, som indklagede har beregnet sig. Indklagedes klienter ønsker imidlertid salæret erstattet af modparten. I en sådan situation kan klagerne ikke kræve advokatmyndighedernes afgørelse af salærets størrelse, idet der reelt er tale om et erstatningskrav. Det hører under domstolene at tage stilling til, om og i hvilket omfang en part har pådraget sig erstatningsansvar. Som følge heraf afvises klagen."*

På Advokatnævnets hjemmeside kan læses yderligere kendelser fra Advokatnævnet (www.advokatnævnet.dk).

5. Bilag

5.1. Retsplejelovens regler om Advokatnævnet m.m.

§ 126. En advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger. Sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Stk. 2. En advokat må ikke kræve højere vederlag for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Stk. 3. En advokat skal medvirke til, at en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten, kan deltage i den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling, jf. § 119, stk. 2, nr. 5. Advokaten skal afholde udgifterne til den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling.

Stk. 4. En advokat må ikke uden for sin advokatvirksomhed i forretningsforhold eller i andre forhold af økonomisk art udvise en adfærd, der er uværdig for en advokat.

Stk. 5. Enhver advokat og advokatfuldmægtig skal løbende deltage i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet. En advokat skal afholde udgifterne hertil for en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 127. Advokatsamfundet udarbejder regler om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler, sikkerhed mod økonomisk ansvar, som kan pådrages under udøvelse af advokatvirksomhed, og meddelelse af alle fornødne regnskabsmæssige og økonomiske oplysninger til Advokatsamfundet samt regler om iværksættelse af de fornødne kontrolforanstaltninger. Reglerne skal godkendes af justitsministeren.

§ 127 a. §§ 125-127 gælder også for advokatselskaber.

Stk. 2. § 126, stk. 1, 2 og 4, samt § 127 gælder også for de ansatte i et advokatselskab, som ejer aktier eller anpartar i advokatselskabet, jf. § 124 c, stk. 1, nr. 2.

...

§ 144. Advokatsamfundet opretter et Advokatnævn. Advokatnævnet består af en formand og 2 næstformænd, der alle skal være dommere, samt af 18 andre medlemmer. Formanden og næstformændene udpeges af Højesterets præsident. Af de øvrige medlemmer vælges 9 af Advokatsamfundet blandt advokater, der ikke er medlemmer af Advokatrådet, og 9, der ikke må være advokater, udpeges af justitsministeren. Justitsministerens udpegning af medlemmer og stedfortrædere herfor sker efter indstilling fra sådanne myndigheder, organisationer og lign., således at det sikres, at der til nævnet udpeges medlemmer og stedfortrædere herfor, der har kendskab til både private klienters, erhvervs-klienters og offentlige klienters interesser. Medlemmer og stedfortrædere herfor udpeges for en periode af 6 år. Der er ikke mulighed for genudpegning.

Stk. 2. Ved nævnets behandling af en sag skal deltage et eller flere medlemmer af formandskabet, et eller flere af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og et antal advokater, der svarer til antallet af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren.

Stk. 3. Advokatnævnet kan ved sagernes forberedelse lade sig bistå af advokatkredsens bestyrelser.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om Advokatnævnets virksomhed, herunder om nævnets virksomhed i afdelinger. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om betaling af udgifter til honorarer m.v. til advokater, der udpeges som anklager, forsvarer eller til at varetage klagerens interesser i disciplinærsager.

§ 145. Ved behandlingen af sager, hvor kredsbestyrelserne skal bistå Advokatnævnet, tiltrædes bestyrelserne hver af et medlem, der ikke er advokat. Virker en kredsbestyrelse i flere afdelinger, tiltrædes kredsbestyrelsen dog af ét medlem for hver afdeling. Disse medlemmer og stedfortrædere herfor udpeges af justitsministeren for 4 år ad gangen efter indstilling fra KL (Kommunernes Landsforening). Justitsministeren kan fastsætte regler om indstilling fra kommuner, der ikke er medlemmer af KL (Kommunernes Landsforening).

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kredsbestyrelsernes behandling af sager, hvor de skal bistå Advokatnævnet, samt kredsbestyrelsernes afholdelse af de samtaler, som er nævnt i § 143, stk. 3.

§ 145 a. Advokatnævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til justitsministeren. Beretningen trykkes og offentliggøres.

...

Kapitel 15 a **Salærklager**

§ 146. Klager over vederlag, som en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har forlangt for sit arbejde, kan af den, som har retlig interesse heri, indbringes for Advokatnævnet. Nævnet kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde.

Stk. 2. Klager skal indgives inden 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med kravet om vederlag. Fristen regnes fra den endelige afregning af den pågældende sag. Advokatnævnet kan behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Stk. 3. Advokatnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

...

§ 147 a. Så længe en sag behandles af Advokatnævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene om de spørgsmål, der er omfattet af klagen. Når Advokatnævnet har truffet afgørelse, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.

Kapitel 15 b **Disciplinærsager**

§ 147 b. Klager over, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for Advokatnævnet.

Stk. 2. Klager skal indgives inden 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Stk. 3. Advokatnævnet kan afvise at behandle klager fra personer, der ikke har retlig interesse i det forhold, klagen angår, samt klager, der på forhånd må skønnes åbenbart grundløse.

Stk. 4. Advokatnævnet kan lade parter og vidner afhøre ved byretten på det sted, hvor de bor.

§ 147 c. Finder Advokatnævnet, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan nævnet tildele advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, en irettesættelse eller pålægge vedkommende eller selskabet en bøde på indtil 300.000 kr.

Stk. 2. Advokatnævnet kan under anvendelse af tvangsbøder pålægge en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, at opfylde en forpligtelse som nævnt i stk. 1. Nævnet kan endvidere, hvis det skønnes fornødent, fratage advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, en sag og lade en anden af klienten godkendt advokat eller person, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, færdiggøre den.

Stk. 3. Har en advokat gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, kan Advokatnævnet frakende advokaten retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at udøve advokatvirksomhed. Frakendelsen kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre. Bestemmelsen i § 142 gælder tilsvarende.

Stk. 4. Har en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af de regler, som regulerer advokaterhvervet, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil overholde disse regler, kan Advokatnævnet frakende vedkommende retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab. Frakendelse kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.

Stk. 5. Nævnets afgørelser, der ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse og fristen herfor.

Stk. 6. Advokatnævnet sender meddelelse om en afgørelse til klageren, advokaten, advokatselskabet, personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, Advokatrådet og Justitsministeriet. Nævnet kan offentliggøre afgørelsen.

§ 147 d. Advokatnævnets afgørelse efter § 147 c, stk. 1 og 2, kan indbringes for retten af advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab. Retten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Stk. 2. Indbringelse skal ske inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Sagsanlæg har opsættende virkning for så vidt angår afgørelser, der er truffet i medfør af § 147 c, stk. 1.

Stk. 3. Afgørelsen indbringes ved, at advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, anlægger sag mod Advokatnævnet i den borgerlige retsplejes former. Sagen anlægges ved den ret, i hvis kreds advokaten eller advokatselskabet har kontor.

5.2. Bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnet

I medfør af § 144, stk. 4, og § 145, stk. 2, i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1261 af 23. oktober 2007, fastsættes:

Kapitel 1

Advokatnævnet

§ 1. Advokatnævnet har til opgave at behandle klager over, at en advokat har tilsidesat god advokatskik (disciplinærsager), klager, der vedrører det vederlag, som en advokat har forlangt for sit arbejde (salærklager), og sager om ophævelse af en frakendelse efter retsplejelovens § 147 f.

Stk. 2. Reglerne i denne bekendtgørelse finder tilsvarende anvendelse ved klager over advokatselskaber og klager over personer, der er nævnt i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.

§ 2. Advokatnævnet kan virke samlet eller i afdelinger.

Stk. 2. Hver afdeling består af 7 medlemmer.

§ 3. Advokatnævnets formand fordeler sagerne mellem det samlede nævn og afdelingerne.

Stk. 2. Sager af principiel karakter, sager, hvor der kan opstå spørgsmål om frakendelse efter retsplejelovens § 147 c, stk. 3 eller 4, og sager om ophævelse af en frakendelse efter retsplejelovens § 147 f, skal så vidt muligt behandles af det samlede nævn.

§ 4. Det samlede Advokatnævn er beslutningsdygtigt, når mindst 11 medlemmer er til stede, heraf 1 medlem af formandskabet, 5 af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og 5 af de medlemmer, der er valgt af Advokatsamfundet.

Stk. 2. En afdeling er beslutningsdygtig, når mindst 3 medlemmer eller stedfortrædere er til stede, heraf 1 medlem af formandskabet, 1 af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og 1 af de medlemmer, der er valgt af Advokatsamfundet.

Stk. 3. Vedkommende formand træffer afgørelse om, hvorvidt der ved et medlems forfald skal indkaldes en stedfortræder.

§ 5. Meddelelser til Advokatnævnet kan sendes som digital kommunikation. Meddelelsen skal være forsynet med digital signatur.

§ 6. Advokatnævnet fastsætter en forretningsorden, der bl.a. indeholder nærmere frister for sagsbehandlingsskridt og en målsætning for, hvor lang sagsbehandlingstiden samlet set bør være.

§ 7. Advokatnævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til justitsministeren. Nævnet offentliggør beretningen på sin hjemmeside.

Kapitel 2

Kredsbestyrelserne

§ 8. Advokatkredsens bestyrelser (kredsbestyrelserne) kan bistå Advokatnævnet ved behandling af klager over advokater.

§ 9. Ved behandlingen af klager tiltrædes kredsbestyrelsen af et medlem, der er udpeget af justitsministeren. Kredsbestyrelsen kan virke samlet eller i afdelinger. En afdeling ledes af enten kredsbestyrelsens formand eller næstformand.

§ 10. Kredsbestyrelsen eller en afdeling af kredsbestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst 2/3 af medlemmerne af kredsbestyrelsen eller afdelingen, herunder det medlem, der er udpeget af justitsministeren, er til stede.

§ 11. Kredsbestyrelsen behandler sagerne på møder eller på skriftligt eller elektronisk grundlag. Der afholdes møde på de af kredsbestyrelsen vedtagne mødedage, eller når vedkommende formand bestemmer det.

§ 12. Advokatnævnets formandskab fastsætter en frist for kredsbestyrelsens behandling af sagen.

§ 13. Kredsbestyrelsens møder er ikke offentlige.

§ 14. Kredsbestyrelserne kan afgive en skriftlig indstilling, der skal være ledsaget af en begrundelse.

Stk. 2. En indstilling skal efter mindretallets begæring indeholde oplysninger om mindretallets indstilling, dog uden angivelse af vedkommende medlemmers navne.

Kapitel 3

Inhabilitet

§ 15. Intet medlem af Advokatnævnet eller kredsbestyrelsen må deltage i behandlingen af en sag, hvis

1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

2) vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald, eller

4) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 2. Ethvert medlem skal straks underrette nævnets eller kredsbestyrelsens formand, hvis der foreligger forhold som nævnt i stk. 1. Nævnet eller kredsbestyrelsen træffer den endelige administrative afgørelse af, om et medlem kan deltage i en sags behandling. I behandlingen og afgørelsen af dette spørgsmål deltager det pågældende medlem ikke.

Kapitel 4

Indbringelse af sager for Advokatnævnet

§ 16. Enhver, der har en retlig interesse heri, kan indbringe en sag for Advokatnævnet. Endvidere kan Advokatrådet indbringe en sag for nævnet.

Stk. 2. Skønnes en sag, der er indbragt for nævnet, at kunne medføre frakendelse efter retsplejelovens § 147 c, stk. 3 og 4, kan sagen forelægges Advokatrådet til afgørelse af, om Advokatrådet vil indtræde i sagen.

§ 17. Advokatnævnet kan efter indstilling fra vedkommende formand afvise en klage fra en person, der ikke har retlig interesse i det forhold, klagen angår. Det samme gælder en klage, der efter dens beskaffenhed ikke kan påkendes af nævnet.

Stk. 2. Advokatnævnet kan efter indstilling fra vedkommende formand afvise en klage, der skønnes åbenbart grundløs. Ethvert nævnsmedlem kan anmode om realitetsbehandling af sagen.

§ 18. Advokatnævnets sekretariat vejleder om reglerne for nævnets behandling af klager.

Stk. 2. Fristen for at indgive klage er et år. Ved klager over en advokats adfærd regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Ved klager over en advokats salær regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren er blevet bekendt med den endelige afregning i den pågældende sag.

Stk. 3. Advokatnævnet kan behandle en klage, der er indgivet for sent, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Kapitel 5

Klagesagens forberedelse

§ 19. Advokatnævnets sekretariatsopgaver varetages af Advokatsamfundets sekretariat.

Stk. 2. Nævnet udarbejder en vejledning for behandling af sager med personligt fremmøde og en vejledning for sager om frakendelse. Vejledningerne offentliggøres på nævnets hjemmeside.

§ 20. Sekretariatet bistår Advokatnævnet ved forberedelse af salær- og adfærdsklager.

Stk. 2. Sekretariatet sørger for, at de nødvendige oplysninger til sagens behandling foreligger, og at de nødvendige undersøgelser er foretaget.

Stk. 3. Sekretariatet kan i en sag, der skønnes at blive afvist af nævnet i henhold til § 15, undlade at anmode advokaten om en udtalelse og forelægge sagen for vedkommende formand, der herefter kan indstille til nævnet, at klagen afvises.

§ 21. Sekretariatet kan forelægge sagen for en eller flere kredsbestyrelser.

Stk. 2. Hvis sagen skønnes egnet hertil, kan sekretariatet opfordre parterne til at søge sagen forligt.

§ 22. Advokater er forpligtede til at forsyne Advokatnævnet med dokumenter og oplysninger, som nævnet finder er af betydning for afgørelsen af en sag. Advokater er forpligtede til at fremkomme med udtalelser og at give møde for nævnet for at afgive forklaring om forhold, som nævnet finder er af betydning for afgørelsen af sagen.

Stk. 2. Advokatens forpligtelse efter stk. 1 begrænses i overensstemmelse med retsplejelovens regler om vidnefritagelse.

§ 23. Når Advokatrådet indgiver klage, kan rådet udpege en advokat til at virke som anklager.

Stk. 2. I sager, hvor der kan opstå spørgsmål om at frakende en advokat retten til at udøve advokatvirksomhed, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 3 eller frakende en af de i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2 nævnte personer retten til at eje aktier eller anparten i et advokatselskab, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 4, udpeger Advokatnævnet en forsvarer, såfremt den indklagede ikke selv har valgt en sådan.

Stk. 3. I andre disciplinærsager kan nævnet udpege en forsvarer.

Stk. 4. Advokatnævnet kan udpege en advokat til at varetage klagerens interesser, når der findes at være behov herfor.

Stk. 5. Udgifterne til honorarer m.v. til advokater udpeget i medfør af stk. 1-4 fastsættes af nævnet og afholdes af Advokatsamfundet. Advokatnævnet kan dog i de stk. 2 nævnte sager beslutte, at hele eller en del af udgifterne til den udpegede forsvarer skal afholdes af den, for hvem forsvareren er udpeget.

§ 24. Vedkommende formand kan bestemme, at parter eller vidner skal afhøres ved byretten på det sted, hvor de bor.

Kapitel 6

Sagens afgørelse

§ 25. Advokatnævnet behandler sagerne i møder, på skriftligt grundlag eller elektronisk.

Stk. 2. Vedkommende formand kan af egen drift, eller efter anmodning fra sagens parter, indkalde sagens parter til at give møde for nævnet og afgive forklaring. Nævnet fastsætter tidspunktet herfor.

Stk. 3. I disciplinærsager har parterne ret til at give møde for nævnet.

Stk. 4. Vedkommende formand kan tillade, at andre personer indkaldes for at afgive forklaring for nævnet.

§ 26. Advokatnævnets møder er ikke offentlige.

Stk. 2. I en disciplinærsag kan den indklagede advokat kræve, at offentligheden får adgang til at overvære sagens behandling, i det omfang dette ikke vil kunne tilføje nogen unødigt krænkelse. Nævnet kan endvidere tillade adgang for offentligheden, når en sag findes at have offentlig interesse, og offentlighedens adgang ikke vil kunne tilføje nogen en unødigt krænkelse. Nævnets votering er ikke offentlig.

§ 27. Advokatnævnets afgørelser træffes ved simpelt flertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

§ 28. Advokatnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Advokatnævnets afgørelse i disciplinærsager kan af vedkommende advokat indbringes eller begæres indbragt for retten i overensstemmelse med retsplejelovens § 147 d og § 147 e.

§ 29. Advokatnævnets afgørelser skal være skriftlige og ledsaget af en begrundelse.

Stk. 2. En afgørelse skal indeholde oplysninger om en eventuel dissens under afstemningen, dog uden angivelse af vedkommende medlemmers navne. Samtidig angives stemmefordelingen.

Stk. 3. Nævnets afgørelser i disciplinærsager skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse og fristen herfor.

Stk. 4. Nævnets afgørelse sendes til sagens parter og Advokatrådet. Nævnets afgørelse i disciplinærsager sendes endvidere til Justitsministeriet.

§ 30. Advokatnævnet kan på begæring beslutte at genoptage behandlingen af en klage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særligt hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der forventes at kunne føre til et andet resultat.

Kapitel 7

I krafttræden

§ 31. Bekendtgørelsen træder i kraft den 24. januar 2008.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 284 af 22. juni 1983 om advokatkredsens bestyrelses behandling af klager over advokaters vederlag og om bistand til advokatnævnet og bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed.

Kapitel 8

Overgangsregler

§ 32. Klager over vederlag, som en advokat har forlangt for sit arbejde, der er indgivet inden bekendtgørelsen træder i kraft, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Forretningsorden for Advokatnævnet

Klagernes forberedelse

§ 1. Advokatnævnets sekretariat forbereder klagesager for nævnet og besvarer skriftlige, telefoniske og personlige henvendelser til nævnet.

Stk. 2. Sekretariatet udarbejder klageskemaer og vejledning til brug for indgivelse af klager og sikrer, at klager kan indgives elektronisk via nævnets hjemmeside.

Stk. 3. Sekretariatet vejleder om reglerne for behandling af klager.

§ 2. Sekretariatet sørger for, at de nødvendige oplysninger til sagens behandling foreligger, og at de nødvendige undersøgelser er foretaget.

Stk. 2. Sekretariatet fastsætter en frist på 15 arbejdsdage for advokatens bemærkninger til klagen. Herudover giver sekretariatet parterne en frist på 10 arbejdsdage for yderligere bemærkninger til sagen. Fristerne kan kun fraviges, hvis særlige grunde taler herfor, herunder partens sygdom, planlagt ferie eller ved særligt komplicerede sager.

Stk. 3. Undlader en part at fremkomme med udtalelse inden for fristen, kan nævnet afgøre sagen på det foreliggende grundlag. Vedkommende formand kan bestemme, at sagens forberedelse afsluttes.

Stk. 4. Sekretariatet sørger for, at parterne får kendskab til oplysninger fra modparten, når disse må anses af betydning for sagens afgørelse, medmindre dette findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige eller private interesser.

§ 3. Sekretariatet afslutter sagen, hvis klageren frafalder klagen.

Forhåndsafvisninger

§ 4. Sager, som kan afvises efter nævnsbekendtgørelsens § 17, sendes efter indstilling fra et medlem af formandskabet til et medlem, der er udpeget af justitsministeren, og et medlem, der er advokat. Behandlingen kan ske på skriftligt grundlag.

Stk. 2. Såfremt disse medlemmer er enige i indstillingen om afvisning, afvises klagen. Meddelelsen til parterne om afvisning sker med brev. Brevet skal indeholde en henvisning til retsplejelovens og bekendtgørelsens regler. Brevet vedlægges en kopi af reglerne.

Nævnsbehandling

§ 5. Sekretariatet udarbejder forslag til nævnets afgørelser.

Stk. 2. Sekretariatet eller nævnet kan forelægge udkast til kendelse for en eller flere kredsbestyrelser. Nævnets formand fastsætter en frist for kredsbestyrelsens afgivelse af indstilling.

§ 6. Nævnet holder møder på de dage, som nævnet har vedtaget, eller når vedkommende formand beslutter det. Sekretariatet udarbejder kort mødereferat med gengivelse af afgørelsernes resultat. Referatet sendes til nævnets medlemmer med henblik på godkendelse på det efterfølgende nævnsmøde.

§ 7. Efter afslutning af forberedelsen, herunder eventuel forelæggelse for kredsbestyrelse, sender sekretariatet udkast til afgørelse med de relevante bilag til de nævnsmedlemmer, der skal deltage i afgørelsen. Fremsendelse bør ske senest 14 dage før nævnets møde.

§ 8. Nævnets afgørelser træffes på grundlag af sagens akter, herunder parternes indlæg. I sagsakterne indgår alle oplysninger, der er fremkommet, inden nævnet har truffet afgørelse.

Stk. 2. Såfremt en indklaget advokat ikke besvarer sekretariatets anmodninger om bemærkninger eller nærmere oplysninger, kan nævnet lægge klagerens sagsfremstilling til grund for afgørelsen.

§ 9. Nævnets afgørelser er skriftlige og skrevet på dansk. Afgørelserne indeholder en kort angivelse af parternes anbringender. Afgørelserne underskrives af vedkommende formand eller den, formanden bemyndiger hertil.

Stk. 2. Klager vejledes om, at Advokatrådet kan bistå klager med opfyldelse af nævnets kendelse, hvis den indklagede advokat ikke frivilligt opfylder kendelsen.

§ 10. Sekretariatet sender afgørelsen til parterne med almindelig postforsendelse snarest muligt og senest 6 uger efter afsigelsen. Fremsendelse kan ske pr. mail til parter, der er indforstået hermed.

§ 11. Nævnet har som målsætning, at nævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid ikke overstiger 6 måneder fra nævnets modtagelse af klagen, til nævnets afgørelse foreligger.

Indbringelse af afgørelser for retten

§ 12. Hvis nævnets afgørelse indbringes for retten, antager sekretariatet en ekstern advokat til at føre sagen i retten. Sekretariatet orienterer nævnet om indbringelsen ved at sende kopi af stævningen til nævnets medlemmer. Instruktion til nævnets advokater om sagernes førelse varetages af sekretariatet i samarbejde med nævnets formandskab og nævnet. Stk. 2. Sekretariatet sender kopi af rettens dom til nævnets medlemmer og udarbejder halvårsoversigt over dommene med henblik på nævnets gennemgang af dommene.

Nævnets hjemmeside

§ 13. Sekretariatet vedligeholder nævnets hjemmeside med oplysninger om nævnets medlemmer, regler for nævnets virke og nævnets praksis, herunder offentliggørelse af afgørelser med oplysning om advokaternes navne i overensstemmelse med nævnets beslutninger herom i henhold til retsplejelovens § 147 c, stk. 6.

Offentliggørelse

§ 14. Frakendelser i henhold til retsplejelovens § 147 c, stk. 3 og stk. 4, offentliggøres med angivelse af advokatens eller de i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2 nævnte personers navn, adresse og frakendelsens varighed. Offentliggørelse sker i Advokaten og på Advokatnævnets hjemmeside.

§ 15. I øvrigt kan nævnet offentliggøre en afgørelse i disciplinærsager, hvorved advokaten eller de i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2, nævnte personers pålægges en sanktion efter retsplejelovens § 147 c, stk. 1 og 2. Offentliggørelsen indeholder oplysning om advokatens eller de i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2 nævnte personers navn. Klagers navn offentliggøres ikke. Offentliggørelse sker på nævnets hjemmeside.

Stk. 2. Hvis offentliggørelse undtagelsesvis ikke kan finde sted, uden at klagerens krav på fortrolighed brydes, kan offentliggørelse ikke finde sted.

§ 16. Medmindre nævnet bestemmer andet, skal offentliggørelse af afgørelser ske efter udløbet af fristen for indbringelse for domstolene eller fremsættelse af anmodning om sagsanlæg og den eventuelle efterfølgende indbringelse for domstolene.

§ 17. Offentliggørelse på nævnets hjemmeside i henhold til § 15 stk. 1, og 2, slettes efter 12 måneder.

Vedtaget af nævnet den 27. februar 2008